

בעזרת השם יתברך

ספר

עצתו אמונה

בריון פון חיזוק, אמונה און
פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

אידיש

פרשת וישב

תש"פ

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטרסים:

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Blomimgrove
24 Merriewold Ln S
845-379-1161

Visit Our Web Site:
www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט

חיזוק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

קול
ברסלב
212-444-9191

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי

טעלעפאון מעסידזשינג
347-630-2876

אימעיל
chizikyomi@gmail.com

חיזוק צום טיר!

איר קענט באקומען אלע ספרי ברסלב, קונטרסים, דרשות,
ניגונים סידי'ס, USB'ס, און נאך;
דעליווערט צו אייער טיר! רופט אריין: 347-509-4908

עֲצוּתוֹ אֲמוּנָה

- א וויאזוי מאכט מען אז אלע קינדער אין קלאס זאלן זיך שפּירן אייניג? ...א
ב מעג א פרוי זיך שיינ אהערשטעלן פאר'ן מאן אינדערהיים?ג
ג ווי אזוי קען איך זיכער מאכן אז מיין געלט זאל מיר נישט פארלוירן
ביי'ן?ד
ד זאל איך ווייטער אנגיין מיט שדכנות?ו

איש אמונות

- א זאל מען מאכן חדר ווען עס גייט א שניי?א
ב ווער נישט באליידיגט ווען מענטשן זאגן: "איך דארף נישט"ב
ג זאגן תורה פאר מענטשן איז א גרויסע אחריותג
ד די ניינטע יאר אין "בית פיגא"ג
ה דורך מקוה וועסטו בייקומען דיין יצר הרעד
ו אז מען איז מקנא א צווייטן עסט מען זיך אויף לעבעדיגערהייטה
ז ווי אזוי צו געראטעוועט ווערן פון פחדים ביינאכט.ו
ח זיך מוסר נפש זיין צו ליב האבן איינער דעם אנדערןז
ט אן עצה צו קענען איינשלאפן.ח
י אריינגעמען אין זיך אז קיינער קען מיר נאר נישט טוןט
יא דרך ארץ איז די וויכטיגסטע זאך.ט
יב מאך זיכער אז אלע קאמפיוטערס זענען גוט געפילטערט.י

מאָן קען נישט צווינגען אַ ווייב..... יא
 טאט, ראטעווע מיר..... יב
 אַוועקשטעלן דער יסוד פון די סקול..... יד
 מיט פח קומט מען אין ערגעץ נישט אן, עס וועט נאר ווערן ערגער..... טו
 אומגעבעטענע טובות..... טז
 זאג יעדן טאג דעם תיקון הכללי און לערן אַ דף גמרא..... טז
 דער אייבערשטער טוט נאר גוט'ס..... יז
 מען נוצט נישט אויס קיין זכותים ווען מען בעט דעם אייבערשטן..... יח
 מען קען לעבן אַ חיים טובים אן דעם וואס איינער זאל וויסן אז מען איז
 ברוסלב..... יט
 עס איז זייער געזונט אז קינדער געבן זיך אויס אין זייערע יונגע יארן..... כ
 דאס וויכטיגקייט פון לערנען הלכות מיט די מיידלעך..... כא
 דערצייל פאר די קינדער מעשיות פון צדיקים..... כב
 דערן צו די קינדער אפענע דיבורים..... כב
 דו העלפסט מיר אזוי געטריי..... כג
 לייג אריין אין די קינדער אמונה..... כד
 די ריכטיגע וועג פון קנס'ענען קינדער..... כה
 'פון יעצט' וועל איך זיין אן ערליכער איד..... כו
 וואס צו טון נאך די טראגעדיע אין דזשערזי סיטי..... כז

עצתו אמונה

וויאזוי מאכט מען אז אלע קינדער אין קלאס זאלן זיך שפירן
אייניג?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין שוין א שיינע פאר יאר א מלמד פאר עלטערע קינדער, אבער זייט איך הער די שיעורים האט זיך אלעס געטוישט. מען קען נישט גענוג מסביר זיין ווען מען לערנט מיט קינדער מיט די הקדמות אין חינוך וואס דער ראש ישיבה שליט"א לערנט אונז, איך גיי נישט אריין אין קלאס איידער איך הער אויס א שיעור פונעם ראש ישיבה שליט"א.

איך דארף אן עצה ווי אזוי צו מאכן א געשמאקע לופט אין קלאס, אז אלע קינדער זאלן זיך שפירן אייניג. ליידער איז דא היינט אזא זאך אז מען טיילט איין די קינדער ווער עס איז פון די בעסערע, ווער עס איז פון די שוואכערע, און ווער איז נאך שוואכער. איך וויל דאס זייער נישט טון, אבער למעשה איז דאך דא קינדער וואס איך דארף זיי זאגן אז איך בין צופרידן בלויז ווען זיי קענען די גמרא, און אנדערע קינדער דארפן קענען אויך די תוספות וכדומה. ווי אזוי קען איך מאכן אז פון דעסט וועגן זאלן אלע קינדער זיך שפירן אייניג?

א גרויסן יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ה' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר אז דו האסט זוכה געווען צו זיין א מלמד דרדקי; מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט אויבן אין הימל פון מלמדים. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא בתרא ח':) אויפ'ן פסוק (דניאל יב. ג.): "ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד - אלו מלמדי תינוקות". איינער וואס לערנט תורה מיט אידישע קינדער איז צוגעגליכן צו די שטערנס וואס פאלייכטן און באשיינען די וועלט.

מוהרא"ש זכרוננו לברכה איז דאס זייער שיין מסביר, אז פונקט ווי מען קען נישט ציילן די שטערנס פון די וועלט, אזוי קען מען נישט ציילן וויפיל זכותים א מלמד האט. ווייל א מלמד פלאנצט איין אין די קינדער תורה, יראת שמים און אמונה פשוטה אינעם אייבערשטן, און שפעטער ווען די קינדער וואקסן אויף און טוען גוטע זאכן גייט אלעס אויפן חשבון פונעם מלמד.

דער עיקר זאלסטו אריין לייגן אין די קינדער יראת שמים; דערצייל זיי מעשיות פון הייליגע צדיקים, דאס וועט אויפפלאמען זייער הארץ זיי זאלן וועלן אויסוואקסן צדיקים. עס איז באוויסט דער סיפור אז דער הייליגער צאנזער רב זכותו יגן עלינו האט אמאל געפרעגט דעם מלמד פון זיינע קינדער צי ער לערנט מוסר מיט זיי, האט דער מלמד אים געזאגט: "א"; האט ער אים געפרעגט: "וואס פאר א מוסר ספרים לערנסטו מיט זיי?" זאגט ער: "חובת הלבבות", האט אים דער הייליגער צאנזער רב געזאגט: "נישט דאס מייך איה מוסר, איה פרגע צי דו לערנסט 'מוסר', צי דו פארציילסט זיי מעשיות פון הייליגן רבי אלימלך פון ליזענסק זכותו יגן עלינו און זיין ברודער דער הייליגער רבי זושא זי"ע"; ווייל מעשיות פון צדיקים דאס פייערט אויף דאס הארץ צו זיין אן ערליכער איד.

אויף זיין פראגע ווי אזוי מען מאכט די קינדער זאלן שפירן אייניג; דאס ווענדט זיך אינעם מלמד. דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן לד): "כי יש בכל אחד מישאל דבר יקר מה שאין בחברו, כמעשה דאביי ואבא אמנא, שהשיבו לו: "לא מצית למעבד כעבדא דאבא אמנא", יעדער מענטש האט אין זיך א נקודה וואס א צווייטער האט נישט, איינער צייכנט זיך אויס אין לערנען, א צווייטער צייכנט זיך אויס אין גוטע מידות, א דריטער האט א שטארקע דרך ארץ און דער פערטער האט זייער אסאך יראת שמים. און די ארבעט פונעם מלמד איז, ארויס צו ברענגען דאס גוטס פון יעדע תלמיד; אפילו דער קינד וואס פארשטייט נישט גמרא רש"י ותוספות, דארף מען אויסרומען מיט זיין נקודה. ווען מען זעט א

גוטע נקודה ביי דעם קינד מאכט מען פון דעם אן עסק, מען בויט אים אויף דורך דעם וואס מען ברענגט ארויס דאס גרויסקייט און חשיבות פון זיין גוטע זאך וואס ער פארמאגט.

אז דו וועסט קוקן גוט אויף אלע קינדער, דו וועסט זוכן אין זיי גוטע זאכן - וועלן זיי אלע זיין פרייליך, זיי וועלן זיך לייב האבן איינער דעם צווייטן. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן העלחה אין אלע ענינים.

...

מעג א פרוי זיך שיינ אהערשטעלן פאר'ן מאן אינדערהיים ?

שאלה :

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב אסאך נסיונות, מיין ווייב איז נישט אזוי שיינ, און איך בעט איר אלץ אז ווען איך קום אהיים זאל זי זיך שיינ אהערשטעלן פאר מיר, איך ווייס אבער נישט אויב דאס איז אויסגעהאלטן. איך מיין אבער אז דאס וועט מיר העלפן אז איך זאל נישט האבן קיין נסיונות אויפ'ן גאס. וואס איז די ריכטיגע און אויסגעהאלטענע וועג אין דעם ענין?

יישר כח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ה' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

בעט דעם אייבערשטן עס זאל זיין ליבשאפט אין שטוב צווישן דיר און דיין ווייב וועט זיך אלעס טוישן, בעט דעם אייבערשטן אז דיין ווייב זאל האבן חן אין דינע אויגן וועט זי באקומען חן אין דינע אויגן.

אויף אלעס דארף מען בעטן דעם אייבערשטן; מען דארף בעטן דעם אייבערשטן אז די ווייב זאל זיין שיינ, אזוי ווי מיר געפונען, חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (מענית כג): דער הייליגער אמורא רבי מני האט זיך באקלאגט פאר רבי יצחק בן אלשיב: "לא מיקבלי עלי אינשי ביתי", איך האב נישט קיין געפיל צו מיין ווייב, זי איז נישט שיינ פאר מיר, האט רבי יצחק מתפלל געווען פאר איר זי

זאל שײן ווערן און עס איז געשען אַ גַס אַז זי איז שײן געווארן. נאַכדעם איז ער געקומען וויינען צו רבי יצחק און געזאגט: "קא מגנדרא עלי", פון ווען זי איז שײן געווארן גרויסט זי זיך אויף מיר, זי איז מזלזל אין מיר, האט רבי יצחק געבעטן דעם אייבערשטן עס זאל אַוועק גיין דאס שיינקייט פון איר, זי זאל נישט טשעפען איר מאן און זי איז צוריק געווארן ווי פריער; זעט מען פון דעם אַז מען דארף בעטן דעם אייבערשטן עס זאל זיין ליבשאפט אין שטוב צווישן מאן און ווייב, און מען דארף בעטן דעם אייבערשטן די ווייב זאל האבן חן, ווייל מיט תפלה קען מען אלעס באקומען.

אַ פרוי מעג זיך שײן מאכן פאר'ן מאן; נישט נאר זי מעג, נאר עס איז אַ מצוה פאר איר, ווייל מיט דעם היט זי אַפ איר מאן פון עבירות. אזוי ווי די הייליגע חכמים דערציילן (תענית כג): די חכמים האבן געזען ווי די ווייב פון אבא חלקיה - אן אייניקל פון חוני המעגל - גייט אַנגעטון מיט שיינע צירונגען אויפ'ן גאס, האבן זיי אים געפרעגט: "פארןואס גייט דיין ווייב אַנגעטון מיט צירונגען אויפ'ן גאס?" האט ער זיי געענטפערט: "כדי שלא אַתן עיני באשה אַחֶרֶת", זי היט מיר אַפ איך זאל נישט קוקן אויף אַנדערע פרויען, זעט מען פון דעם אַז אַ פרוי דארף זיך שײן מאכן פאר'ן מאן.

געב אַכטונג צו רעדן שײן צו דיין ווייב; רעד צו איר מיט דרך ארץ וועט זי טון דיין ווילן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

ווי אזוי קען איך זיכער מאכן אז מיין געלט זאל מיר נישט פארלוירן גיין?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך ארבעט זייער שווער אין א ביזנעס, און איך באקום שײן באצאלט ב"ה, אבער למעשה זע איך נישט דאס געלט, איך פיל ווי עס רינט מיר ארויס פון די פינגערס, סוף וואך בלייבט גארנישט איבער פון די געלט, און איך האב נאך חובות אויך. לויטן חשבון וואלט איך געדארפט

האבן אסאף געלט אַוועקגעלייגט, אַבער לַמעשה האב איך ממש גאַרנישט, וואס קען איך טון? יישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישלח, י' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
 לקבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא"ש האט אונז שטענדיג מזהיר געווען מיר זאלן זיך צוגעוואוינען צו בענטשן ברכת המזון פון אינעווייניג. מוהרא"ש זאגט אז בענטשן ברכת המזון אין א סידור איז מסוגל פאר עשירות, אזוי ווי עס שטייט (משלי י, כב): "ברכת ה' היא תעשיר ולא יסף עצב עמה", אז מען בענטשט ברכת המזון בשמחה איז דאס מסוגל פאר עשירות; זאלסטו מקפיד זיין פון היינט און ווייטער צו בענטשן ברכת המזון נאר פון א בענטשער.

איך זאלסטו אכטונג געבן אויף די מצוה פון "נטילת ידים"; ווען דו שטייסט אויף אינדערפרי זאלסטו זיך אפגיסן נעגל וואסער, ווען דו גייסט אין בית הכסא זאלסטו אפגיסן די הענט און אויך פאר'ן עסן זאלסטו זיך אפגיסן די הענט אזוי ווי די הלכה איז; דאס איז מסוגל אויף עשירות. די ראשי תיבות פון "על נטילת ידים", איז ע'ני', ווייל ווער עס איז מזלזל אין נטילת ידים ווערט פארארעמט.

מיר געפונען, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שפת סב): "אמר רב חסדא", רב חסדא האט געזאגט, "אנא משאי מלא חפני מיא, ויהבי לי מלא חפני טיבותא", איך גיס זיך אפ נטילת ידים מיט א פולע טעפל, געבט מיר דער אייבערשטער אסאף געלט; רב חסדא איז געווען זייער רייך בזכות דעם וואס ער האט מקפיד געווען אויף די מצוה פון נטילת ידים.

פארשטייט זיך אז דער עיקר איז תפלה; בעט דעם אייבערשטן יעדן טאג: "רבוננו של עולם, געב מיר פרנסה", וועסטו האבן גרויס שפע.

אויך זאלסטו אכטונג געבן צו מכבד זיין דיין ווייב, דער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר, חלק א, סימן סט): "עיקר העשירות באה בזכות האשה", דער עיקר עשירות קומט בזכות וואס מען איז מכבד די ווייב; אז דו וועסט פרייליך מאכן דיין ווייב און דו וועסט איר מכבד זיין, וועסטו זוכה זיין צו האבן פרנסה בריווח.

אז דו וועסט בענטשן אין א בענטשער, דו וועסט מקפיד זיין אויף נטילת ידים,

דו וועסט פֿעטן דעם אייבערשטן יעדן טאג און דו וועסט מִכְבֵּד זיין דיין ווייב,
וועסטו זוכה זיין צו א גרויסע עשירות.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיניע וועגן.

...

זאל איך ווייטער אנגיין מיט שדכנות?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב חתונה געהאט נישט לאנג צוריק, און איך האב נישט געהאט קיין פרנסה, האב
איך פֿרובירט צו זיין א שדכן. איך האב אנגעטראגן צוויי שידוכים וואס ביידע זענען ברוך ה'
געווארן, אבער ביי איין שידוך האבן ביידע צדדים בכלל נישט באצאלט, און ביים צווייטן שידוך
האט נאר איין זייט געצאלט פינף הונדערט דאלער, און געזאגט אז ווען ער וועט האבן וועט ער
געבן מער.

איך האב זייער שטארקע עגמת נפש דערפון ווייל איך האב זייער שווער געארבעט פאר
ביידע שידוכים און איך ווייס נישט צי איך זאל ווייטער ממשיך זיין אזוי?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישלח, י' כסלו, שנת תש"פ לפֿרט קטן
לכבוד ... גרוזיאייר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר אז דו ביסט עוסק אין אזא הייליגע ארבעט, צו זיין א שדכן;
דער רבי האט דערציילט (חיי מוהר"ן, סימן פד) אז ער האט געפרעגט אין הימל וואס
וועט זיין זיין פרנסה? האט מען אים געענטפערט: "דו וועסט זיין א שדכן";
מוהרא"ש זכרוננו לברכה זאגט: "פארנוואס האט דאס דער רבי אונז דערציילט?
ווייל דער רבי וויל אז מיר זאלן אים נאכמאכן מיט אלע זיינע זאכן; מיר זאלן נאר
עוסק זיין אין אויפשטעלן אידישע שטופער פארן אייבערשטן".

מוהרא"ש האט זיין גאנץ לעבן עוסק געווען אין מאכן שידוכים; מוהרא"ש
שרייבט אין זיין צוואה (אות יז): "ברוך ה' איך האב א חלק אין איבער צוויי טויזנט

קאפּלס וואס איף האב זוכה געווען צו זיין דער גוטער שליח און זיי חתונה מאכן, און ווי לאנג איף לעב בעט איף דעם אייבערשטן אז איף זאל קענען זיין דער גוטער שליח און מאכן נאך שידוכים פאר בחורים און מיידלעך און מיט דעם זיי ראטעווען פון עבירות; מיר דארפן נאכגיין די וועגן פון מוהרא"ש צו טון פאר בחורים און מיידלעך, מאכן שידוכים.

אז דו וועסט מאכן שידוכים פאר'ן אייבערשטנס וועגן, דו וועסט נישט אינזין האבן געלט - וועסטו מצליח זיין, אבער אז דו וועסט אינזין האבן געלט וכו' וועסטו האבן חלישות הדעת ביז דו וועסט דאס אפלאזן. מוהרא"ש שרייבט מיר אין א בריוו ביים עפענען די מיידל סקול "בית פיגא", אז עס איז מקובל פון צדיקים, ווען מען טוט א זאך מיט'ן כוונה פאר'ן אייבערשטנס וועגן, דעמאלט איז מען מצליח, אבער אויב מען האט אינזין כבוד אדער געלט האט דאס נישט קיין קיום, דא האסטו דעם לשון פונעם בריוו (אשר בנחל באידיש, מקתב שסח):

"עס איז באוואוסט אז דער הייליגער סאטמאר רב זי"ע, בעל "דברי יואל", האט אנגעהויבן זיין מיידל שולע "בית רחל" מיט צוויי תלמידות, און עס איז צואנואקסן געווארן א גאנצע אימפעריע, קרוב צו צען טויזנט מיידלעך פן ירבו, דאס איז מקובל פון צדיקים אז יעדע זאך וואס מען טוט מיט מסירות נפש און מיט אמת, האט הצלחה, אבער אויב איינער האט אינזינען זיך וכו', ישות וכו', פרסום וכו', איז צום סוף פאלט דאס אוועק און ס'ווערט בטול ומבוטל כעפרא דארעא, איבערדעם ווייל קיין שום מוסד וויל נישט ארייננעמען אונזערע טעכטער, ווייל זייערע זין לערנען אין אונזער תלמוד תורה, זע איף נישט קיין אנדערע עצה, נאר אויפמאכן א מיידל שולע, מען דארף אנהייבן מיט קליינעם, נישט מיט קיין גרויסן סטעף, וועט מען האבן גרויס הצלחה.

איך בעט דיך זייער דו זאלסט זיך זען מבטל זיין אינגאנצן צום בורא כל עולמים, און זאלסט גוט געדענקען, כל זמן מען האט זיך אינזינען וכו' ווערט לעכער פון אלע זייטן וכו', און עס רינען ארויס די השפעות וכו', און מען ווערט פארפלאנטערט אין אלע ערליי פארפלאנטערנישן, אבער ווען א איד איז זוכה און ער איז זיך אינגאנצן מבטל צום בורא כל עולמים, און ער וויל גארנישט נאר טון דעם רצון פון בורא כל עולמים, דער האט נישט קיין מורא פון קיין מענטש אויף דער וועלט, און דאס קען זיין די פונה וואס עס שטייט אין די וואכעדיגע סדרה

(בְּרֵאשִׁית ר', ט') "אֵת הָאֱלֹקִים הִתְהַלֵּךְ נַח" נַח אִיזוֹ גְּעִנְאִנְגֵעֵן נָאר מִיט'ן בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים,
אִיבְעֵרְדֵעֵם הָאט עֶר נִישְׁט מוֹרָא גְעֵהאט פּוֹן קִינֵעֵם נִישְׁט".
דְּעֵר אִיבְעֵרְשְׁטֵער זַאל הֵעֵלְפֵן זַאלֶסֶט מְצָלִיחַ זִיין אִין אֶלֶע דִּינֵעֵ וועגן.

...

איש אמונות

זאל מען מאכן חדר ווען עס גייט א שניי?

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת ויצא, ד' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
לקבוד מייך טייערער ליבער ... גרו יאיר.

אויף דיין פראגע צי מען זאל מאכן חדר אין שטעטל ווען עס גייט א שניי.
איך בעט דיר זייער זאלסט נישט מבטל זיין קיין איין איינציגסטע טאג פון
חדר, אפילו מען וועט דיר בעטן הילף צו בויען דעם בית המקדש, זאלסט קומען
מיט די קינדער העלפן שלעפן זאכן צום בית המקדש - זאלסטו נישט גיין (רמב"ם, פרק
א' מהלכות בית הבחירה, הלכה יב), נאר בלייבן מיט די קינדער לערנען די הייליגע תורה און
זיכער ווען עס רעגנט, עס איז גליטשיג אדער עס שנייט זאלסטו מקיים זיין דעם
(תהלים נה, טו): "בבית אלקים נהלך ברגש", רג"ש איז ראשי תיבות: ר'עגן, ג'ליטש,
ש'ניי.

ביז דערווייל ווען מיר זענען נאכנישט מסודר מיט טראנספארטעישן, מיר
האבן נאכנישט קיין באס און מען נעמט די קינדער מיט קארס - אויב עס גייט א
שניי זאלט איר מודיע זיין פאר די עלטערן אז עס איז נישט דא קיין
טראנספארטעישן, ווייל עס איז א גרויסע אחריות. נאר די עלטערן זאלן אליינס
ברענגען די קינדער זייער פארזיכטיג, און מיט'ן אייבערשטנס הילף ווען מיר וועלן
האבן א באס וועלן מיר קענען נעמען די קינדער, אפילו אין שווערע וועטערס.

שטארק זיך מיט דיין הייליגע ארבעט; איך בין דיר מקנא אז דו זיצט מיט
הייליגע קינדער, ריינע קינדער, תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא וואס
אין זייער זכות שטייט די וועלט, און בזכות וואס עס איז דא דעם (בראשית כז, כב):
"הקל קול יעקב", מען הערט קינדער לערנען, זאגן חכמינו זכרונם לברכה (בראשית

רבה סה, כ): איז נישט דא קיין "ידי עשו", האבן די אומות העולם נישט קיין שליטה.

פון דיין ראש ישיבה.

...

ווער נישט באליידיגט ווען מענטשן זאגן: "איך דארף נישט".

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ה' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ליבער תלמיד ... גרו יאיר.

לאז נישט אפ די הייליגע ארבעט פון "הפצה"; ווי מער דו וועסט עוסק זיין אין "הפצה", וועסטו מער און מער מצליח זיין.

ווער נישט באליידיגט ווען מענטשן זאגן: "איך דארף נישט"; נישט יעדער מענטש מיינט שלעכטס, עס איז נישט געפערליך ווען מענטשן נעמען נישט די ספרים. אויב איינער זאגט "איך דארף נישט", פרעג יענעם אויב ער וויל געבן פאר צדקה, בעט אים שיינערהייט צדקה.

אויב איינער געבט צדקה און מאכט חזק פון ברסלב, ער פארשעמט די ספרים, זאלסטו צוריק געבן דאס געלט, נעם נישט קיין איין פרוטה פון אן עזות פנים.

מוהרא"ש זאגט: "ווער עס רעדט אויף די ספרים וואס פארשפרייטן אמונה והתחזקות איז א סימן אז דער מענטש איז א בעל עבירה, אנדערש וואלט ער נישט גערעדט אויף ספרים וואס זענען מגלה ומפרסם דעם אייבערשטן".

געדענק, דו קענסט נעמען צדקה אפילו פון די וואס נעמען נישט די ספרים, אבער פון אן עזות פנים זאלסטו שטיין ווייט. טענה זיך נישט מיט אים און האב נישט מיט אים קיין מגע ומשא.

ביים סוף וועלן אלע קומען צום רבי'ן; ווען עס הייבט אן איבערצוגיין שווערע צרות דעמאלט דארף מען האבן דעם רבי'ן צו קענען לעבן. וואויל איז דעם וואס גרייט זיך אן מיט גוטע הקדמות איידער עס איז צו שפעט.

...

זאגן תורה פאר מענטשן איז א גרויסע אחריות.

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ה' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
לכבוד מיינ טייערער ליבער ... נרו יאיר, גבאי בית המדרש היכל הקודש.
איך האב ערהאלטן דיין הודעה.

בנוגע מכבד דיין עלטערן ווען זיי קומען אויף שבת; עס ווענדט זיך, ביי דיר
אין שטוב זאלסט אפטערעטן פאר זיי, לאז זיי פירן די סעודה; זעץ דיין טאטע אדער
שווער אויבנאן, זיי זאלן פירן די סעודה. זיי זאלן די ערשטע מאכן קידוש און
אויפשיידן די גרויסע חלה אא"וו.

אין שול איז אביסל אנדערש; אין שול זאלסטו זיי מכבד זיין מיט א שיינע
עליה, כל אחד לפי כבודו, אויב זיי זענען בעלי תפילה זאלסטו זיי מכבד זיין מיט
א ברעטל. ביי שלש סעודות זאגט מען נישט פאר ביי אונז "ה' מלך וגו'", איז נישט
שייך זיי צו מכבד זיין מיט דעם, קענסט זיי מכבד זיין מיט ברכת המזון.

לגבי זאגן תורה, דאס איז שוין א גרויסע אחריות, ווייל עס זענען דא אזויפיל
צעבראכענע מענטשן וואס ווארטן צו קומען אין היכל הקודש הערן אפאר ווערטער
וואס זאל זיי טראגן ווייטער אין לעבן, זיי זאלן קענען ציען נאך א וואך; דארף מען
גוט אריינטראכטן צי מען קען מכבד זיין איינעם צו זאגן א שיינע דבר תורה ווען
עס זענען דא אידן וואס ווארטן צו הערן "חיזוק" נישט א "שיינע תורה".

איך בעט דיר זייער, "אם קטן אתה בעיניך, ראש שבטי ישראל אתה"; האלט
זיך נישט קליין און געב פאר קיינעם נישט די מייק צו רעדן, בפרט פאר די וואס
מאכן סתם א לאך אין קאפ מיט תורת לאקשן וכו', פילאזאפיע וכו'; אויב דו האסט
נישט קיין דיבורים זאלסטו פארליינען בריוון פון די אידישע "אשר בנחל", דאס
איז נאך אלץ בעסער ווי סתם תורות און פילאזאפיע.

...

די ניינטע יאר אין "בית פיגא".

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ה' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
לכבוד מיינ טייערער ... נרו יאיר.

שטארק זיך און שטארק דיין ווייב תחזי? זי זאל ווייטער ממשיך זיין מיט איר

אַרבעט אין סקול. עס לאַזט זיך פֿשוט נישט גלייבן אז מיר האַלטן שוין יעצט די ניינטע יאר אין "בית פינא". דיין ווייב תחנן איז אַ מתנה פֿאַר אונזער סקול, זי איז אַן איבערגעגעבענע מנהלת; אַלע מיידלעך, אַלע תלמידות שפירן ווי זי איז ווי אַ מאמע פֿאַר זיי, איר גאַנצע קאפֿ און האַרץ לייגט זי אַריין אין די תלמידות.

וויפיל דאַרפֿן מיר דאַנקען דעם אייבערשטן אז מיר האַלטן דא, מיר האַבן מוסדות פֿאַר די אינגלעך און פֿאַר די מיידלעך, וואו זיי ווערן נתחננה מיט די וועג פֿונעם הייליגן רבי'ן.

ווער האט אַמאל געקענט טראַכטן אז מיר וועלן האַלטן דא, ווען פֿאַר נישט לאַנג צוריק האט מען זיך אזוי געשעמט מיט ברסלב; אַנשי שלומינו - תלמידי היכל הקודש האַבן נישט געקענט רעדן אָפֿן פֿון רבי'ן און פֿון מוהראַ"ש, אָבער היינט האַבן מיר אויפֿגעשטעלט אַ דור פֿון מפיצים ומפיצות, קינדער, בחורים און מיידלעך, אינגעלייט און ווייבלעך - גייען פֿאַרשפּרייטן אין אַלע גאַסן דעם רבינ'ס התחזקות.

שטאַרק זיך און שטאַרק דיין ווייב זי זאל ווייטער אַנגיין בִּיתר שְׂאת וּבְיַתֵּר עוֹז, אויפֿצובויען די קינדער מיט אַמונה פֿשוטה, מיט צניעות און מידות טובות.

...

דורך מקנה וועסטו בייקומען דיין יצר הרע.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויצא, ו' כסלו, שנת תש"פ לפֿרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אז דו ביסט נכשל געווארן מיט מקרה לילה זאלסטו לויפֿן אין מקנה און זאגן די תיקון הפֿללי; "דאס ערשטע איז מקנה" - האט דער רבי געזאגט (שיחות הר"ן, סימן קמא).

אז דער יצר הרע ווארפט דיר אַראַפֿ נאַכאַנאַנד זאַלסטו אים צוריק געבן נאַכאַנאַנד, פֿאַר יעדע פֿאַטש וואס דו באַקומסט זאַלסטו צוריק געבן צוויי פֿעטש; לויף אין מקנה וועסטו אים בייקומען. רבי נתן האט מבטיח געווען: "ווער עס וועט גיין אין מקנה וועט האַבן אַ תקנה"; דערפֿאַר, אז דו וועסט זיין שטאַרק אין מקנה

וועסטו ביים סוף זוכה זיין צו זיין אן ערליכער איד.

ביי אנשי שלומינו איז דא א ניגון אויף די ווערטער: "וואס טוט א איד אין גלות? וואס טוט א איד אין גלות? ער לויפט אין מקנה און לויפט אין שול דאווענען, דאווענען".

איין זאך זאלסטו אנהאלטן: "דיין ווילן"; אפילו דו זעסט ווי מען שטופט דיר אוועק פון אויבן איינמאל און נאכאמאל זאלסטו נאך אלץ וועלן, האפן און בענקען צו זיין א איד.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

אז מען איז מקנא א צווייטן עסט מען זיך אויף לעבעדיגערהייט.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, ז' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
... תחי', תלמידה בית פיגא ברסלב.
איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער רבי האט אונז דערצייילט די מעשה פונעם חכם און תם (סיפורי מעשיות, מעשה ט) ווי דער תם האט געהאט א גוט לעבן און איז שטענדיג געווען פרייליך.
דער תם איז געווען א שוסטער, ער פלעגט ארבעטן זייער שווער צו פארציירן שיק. ווען ער האט שוין געענדיגט מאכן דעם שיק האט עס געהאט דריי עקן, ער פלעגט דאס נעמען און זיך מחי' זיין דערמיט, ער פלעגט זאגן: "וואס פאר א שיינקייט, וואס פאר א וואוילקייט דאס שיקעלע איז; וואס פאר א זיסקייט דאס שיקעלע איז; וואס פאר א האניג'דיג וואס פאר א צוקער'דיג שיקעלע דאס איז"; אבער זיין ווייב האט זיך זייער געוואונדערט, זי האט אים געפרעגט: "אז עס איז נא אזוי, פארן וואס אנדערע שוסטערס נעמען דריי גילדן פאר א פאר שיק און דו נעמסט נאר א האלבן טאלער?" האט איר דער תם געענטפערט: "וואס האט דאס צו טון מיט מיר; דאס איז יענעמ'ס מעשה און דאס איז מיין מעשה, און ווייטער פארן וואס דארפן מיר שמועסן פון אנדערע מענטשן; לאמיר מאכן א חשבון וויפיל איך פארדין פון דעם שיק", ער פלעגט צוזאמערעכענען וויפיל ער האט אויסגעגעבען

פאר די סחורה און וויפיל עס איז אים אריין געקומען ריוח, און ער האט געזען אז ער האט מרויח געווען צען גראשן, האט ער געזאגט פאר זיין ווייב: "וואס זאל מיר באדערן אז איך האב פארדינט עפעס ריוח מיד ליד?"

אין די מעשה ליגט דער סוד ווי אזוי מען קען האבן א תיים טובים אויף די וועלט; א מענטש האט נישט וואס צו קוקן אויף א צווייטן. אז מען קוקט אויף א צווייטן האט מען נישט קיין לעבן, איינער וואס איז מקנא א צווייטן עסט זיך אויף לעבעדיגעהייט.

קוק נישט אויף א צווייטן, דער אייבערשטער האט פון יעדן איינעם אן אנדערע נחת רוח, אז דו קומסט אן צו זאגן נאר אביסל תהלים, דו לערנסט שוין אזוי לאנג אין סקול און דו האסט נאר געענדיגט איין מאל ספר תהלים זאלסטו זיך מחזי זיין מיט די איין מאל תהלים; זאלסט זאגן וואס דער הייליגער תם האט געזאגט: "וואס האט דאס צו טון מיט מיר; דאס איז יענעמ'ס מעשה און דאס איז מיין מעשה, און ווייטער פארנוואס דארפן מיר שמועסן פון אנדערע מענטשן, לאמיר מאכן א חשבון וויפיל איך פארדין פון דעם שיד".

זאג אביסל תהלים; יעדעס ווארט איז זייער חשוב ביים אייבערשטן.

...

ווי אזוי צו געראטעוועט ווערן פון פחדים ביינאכט.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, ז' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן

... תחי', תלמידה בית פיגא ברסלב.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מיר געפונען אז דער הייליגער אמורא רבי יהושע בן לוי האט מורא געהאט ביינאכט (ירושלמי שבת, סוף פרק כל כתבי), פלעגט ער זאגן די פסוקים וואס מיר זאגן ביי קריאת שמע: "ישב בסתר עליון בצל שדי, יתלונן. אמר לה' מחסי ומצודתי, אלהי אבטח-בו", דאס האט אנוועק גענומען די פחדים פון אים.

דאס זאלסטו טון יעדע נאכט פאר דו גייסט שלאפן, זאלסט ליינען קריאת שמע און אריין נעמען אין דיר אז קיינער קען דיר גארנישט טון; דער אייבערשטער היט דיר, דער אייבערשטער איז מיט דיר, וועסטו מער נישט מורא האבן פון קיינעם

נישט.

פאר דו גייסט שלאפן זאלסטו אנגרייטן נעגל וואסער, און גלייך אינדערפרי ווען דו שטייט אויף זאלסטו אפגיסן נעגל וואסער וועט אנוועק גיין אלע פחדים פון דיר.

בנוגע דעם נישט צניעות דיגן בילד וואס דו האסט געזען און עס גייט דיר נישט ארויס פון קאפ וכו', מאך נישט קיין עסק דערפון וועט עס פון זיך אליינס אנוועק גיין.

וואס דו דארפסט בעט דעם אייבערשטן אויף אידיש.

...

זיך מוסר נפש זיין צו ליב האבן איינער דעם אנדערן.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, ז' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד מיינע טייערע תלמידים וואס וואוינען אין שטעטל הי"ו.

זייט מיר מוחל אז איך בין נישט געקומען צו אייך אין שטעטל היינט אינדערפרי אזוי ווי געפלאנט; איך בין פארשלאפן, איך האב זיך דערוועקט אביסל שפעט.

איך האב זייער שטארק געוואלט זיין די וואך מיט ענק, מיט האלטן די כולל בוקר, מיט האלטן די מגן שחרית און בעיקר זיין אין חדר און אין סקול, מחזק זיין די תלמידים און טיטשערס; איך האף דעם קומענדיגן וואך צו קומען גלייך אנהייב וואך.

שטארקט אייך און געבט אכטונג אויף א צווייטן'ס פבוד, איר זאלט זיך מוסר נפש זיין צו ליב האבן איינער דעם אנדערן. האלט פאר אייערע אויגן די ווערטער וואס מוהרא"ש האט געשריבן אפאר טעג פאר'ן הסתלקות. מוהרא"ש האט דאס געשריבן אין שפיטאל ווען ער איז געווען זייער שוואך, דא האט איר דעם לשון וואס מוהרא"ש שרייבט דארט: "דבר אחד שאני מבקש אתכם בקשה אחרונה מחיי", איך בעט אייך די לעצטע בקשה פון מיין לעבן, "שתחזיקו את עצמכם ביחד", איר זאלט זיך האלטן צוזאמען און זיך נישט קריגן, "לכן זה עקר רצוני שיהיה רק אהבה בין אנשי שלומינו, כי הרבה צרות באו ויצאו ממחלקת ומריבות",

מיין גאנצע ווילן איז אז עס זאל זיין שלום צווישן אנשי שלומינו, ווייל פון מחלוקת קומט ארויס נאר צרות. ביים סוף פון די בריוו שרייבט מוהרא"ש נאכאמאל: "החזיקו את עצמכם ביחד ואף פעם לא להתערב בשום מחלוקת שרק יש בעולם", איר זאלט זיך האלטן צוזאמען און זיך קיינמאל נישט מישן אין קיין שום מחלוקת וואס איז דא אויף די וועלט.

אז איר וועט האלטן די ווערטער פאר אייך וועט איר מצליח זיין אין אלע אייערע וועגן.

...

אן עצמה צו קענען איינשלאפן.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, ז' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
... תחי', תלמידה בית פיגא ברסלב.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער צו הערן אז דו פירסט זיך מיט דרך ארץ; אלע זיינע טיטשערס - סיי די אידישע טיטשערס און סיי די ענגלישע טיטשערס - זאגן אז דו ביסט א בעלת דרך ארץ.

נאר א מיידל וואס פירט זיך מיט דרך ארץ איז א ברסלבע מיידל, ווייל ביים רבי'ן איז געווען דרך ארץ די ערשטע זאך. דער הייליגער רבי האט געזאגט: "איך קען יעדן העלפן, אפילו א מענטש וואס איז זייער ווייט פונעם אייבערשטן, חוץ אן עזות פנים"; אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ה, כ): "עז פנים לגיהנם".

אויף דיין פראגע וואס דו זאלסט טון אז דו קענסט נישט איינשלאפן; דער רבי זאגט (חיי מוהר"ן, סימן תלא): "מי שרוצה לישן ואינו יכול לישן", ווען מען וויל שלאפן און מען קען נישט איינשלאפן, "העצה לזה לכל להכריח עצמו כל כך לישן", איז די עצמה מען זאל זיך נישט דרוקן איינצושלאפן, "כי כל מה שמכריח עצמו יותר לישן, מתגבר עליו ביותר מניעות השנה", ווייל ווי מער מען דרוקט זיך איינצושלאפן אלץ מער קען מען נישט איינשלאפן, "וועגן זה גם בכל הדברים שבעולם לכלי להכריח עצמו ביותר", און אזוי איז מיט יעדע זאך וואס מען וויל טון, זאל מען זיך נישט דרוקן דוקא צו טון די זאך, "כי כל מה שמכריחין עצמו

ביותר לאיזה דבר, מתגבר עליו ביותר ההפך דיקא, ווייל ווי מער מען דרוקט זיך צו טון די זאך אלץ מער גייט עס נישט.

זיי שטארק מיט זיין צניעות, שעם זיך נישט פון קיינעם; מיט זיין צניעות וועסטו זוכה זיין צו באקומען אן ערליכער חתן, א בחור מיט יראת שמים און גוטע מידות און קענען אויפשטעלן א שיינע אידישע שטוב.

...

אריינגעמען אין זיך אז קיינער קען מיר גארנישט טון.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, ז' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן ... תחי', תלמידה בית פיגא ברסלב.

איך האב ערהאלטן זיין בריוו.

מיר געפונען אז דער הייליגער אמורא רבי יהושע בן לוי האט מורא געהאט ביינאכט (ירושלמי שבת, סוף פרק פל כתיב), פלעגט ער זאגן די פסוקים וואס מיר זאגן ביי קריאת שמע: "ישב בסתר עליון בצל שדי, יתלונן. אמר לה' מחסי ומצודתי, אלהי אבטח בו", דאס האט אנוועק גענומען די פחדים פון אים.

דאס זאלסטו טון יעדע נאכט פאר דו גייסט שלאפן, זאלסט ליינען קריאת שמע און אריין נעמען אין דיר אז קיינער קען דיר גארנישט טון; דער אייבערשטער היט דיר, דער אייבערשטער איז מיט דיר, וועסטו מער נישט מורא האבן פון קיינעם נישט.

פאר דו גייסט שלאפן זאלסטו אנגרייטן נעגל וואסער, און גלייך אינדערפרי ווען דו שטייט אויף זאלסטו אפגיין נעגל וואסער וועט אנוועק גיין אלע פחדים פון דיר.

וואס דו דארפסט בעט דעם אייבערשטן אויף אידיש, וועסטו עס באקומען.

...

דרך ארץ איז די וויכטיגסטע זאך.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, ז' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן ... תחי', תלמידה בית פיגא ברסלב, ליבערטי.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער צו הערן פון דיר אז דו זאגסט תהלים, און נאך מער פריי איך זיך צו הערן פון דינע טיטשעךס אז דו ביסט דרף ארץ'דיג; דרף ארץ איז די וויכטיגסטע זאך ביי אידישע קינדער, אן דרף ארץ קען מען נישט זוכה זיין צו לערנען תורה, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (פנא דבי אלהו רבא, א): "דרף ארץ קדמה לתורה", די ערשטע זאך איז דרף ארץ און מידות טובות, בפרט ביים הייליגן רבי'ן איז דרף ארץ געווען די ערשטע זאך. אזוי ווי דער רבי האט געזאגט: "ווען קעניגן וואלטן געוויסט וואס פאר א דרף ארץ איך לערן אויס פאר מינע תלמידים, וואלטן זיי געשיקט זייערע קינדער צו מיר איך זאל זיי אויסלערנען דרף ארץ".

זע צו העלפן דיין מאמע, ווייל כיבוד אב ואם איז דער גרעסטער מצוה; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (פנא דבי אלהו רבא, סימן כו): "כל העולם כולו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק ש'כבוד אב ואם", דער אייבערשטער זאגט: די גאנצע וועלט איז מיינס - איך האב עס באשאפן, איך בעט פון ענק נאר איין זאך, אז איר זאלט מכבד זיין טאטע מאמע.

איך וועל אם ירצה ה' זיין אין שטעטל דעם קומענדיגן וואך זונטאג; איך וויל זייער שטארק רעדן מיט די מיידלעך פון די עלסטע קלאס. געב איבער פאר אלע תלמידות פון דיין קלאס אז זיי זאלן קומען זונטאג אינדערפרי צען אזייגער צו די שטוב פון די טיטשער מרת ... תח'י, ווייל איך וויל רעדן מיט אייך.

...

מאך זיכער אז אלע קאמפיוטערס זענען גוט געפילטערט.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויצא, ח' כסלו, שנת תש"פ לפרט
קטז

לכבוד ... גרו יאיר, מנהל מוסדות היכל הקודש ברסלב.

איך האף אז דו שטייסט אויף דעם אז אלע קאמפיוטערס אין אפיס; סיי אין שיבה, און סיי אין סקול זאלן זיין געפילטערט מיט א שטארקע פילטער און אויף די קאמפיוטערס אין שטעטל, אז די אלע וואס ארבעטן אין אפיס און די וואס ארבעטן מיט הדפסה זאלן נישט צוקומען אריין צו פאלן אין שלעכטע פלעצער

השם ישמרנו.

וואס קען מען טון אז מען זאל קענען באצאלן די מלמדים און טיטשערס? עס איז שוין דריי וואכן וואס זיי באקומען נישט זייער געהאלט. איך בעט דעם אייבערשטן יעדן טאג אז מיר זאלן קענען באצאלן צייטליך; אויב איז דא עפעס מיט וואס איך קען דיר העלפן איינקאסירן די געלט בין איך גרייט צו טון, ווייל עס זענען דא מלמדים וואס האבן נישט אויף שבת. א גוט שבת.

...

מען קען נישט צווינגען א ווייב.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויצא, ח' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
לקבוד ... נרו זאיר.

זיי מיר מוחל אז איך האב נישט געקענט ענדיגן רעדן מיט דיר נעכטן נאכן שיעור; איך בין געלאפן צו א משפחה שמחה.
מען קען נישט צווינגען א ווייב וכו'; אז דו ווילסט פועל'ן ביי דיין ווייב וכו' קענסטו איין זאך טון: "רעדן שיין", איין מאל און נאכאמאל, און נאכאמאל, מער פון דעם קען מען נישט.

מיט כח וועסטו נישט אנקומען, עס וועט נאר ווערן ערגער.

איך זע ווי דו וויינסט, איך האב זייער רחמנות אויף דיר; אבער איך מוז דיר זאגן אז דו האסט אויך אסאך זאכן אויף וואס צו דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן, אז דו וועסט דאנקען דעם אייבערשטן אויף די חסדים וואס ער טוט מיט דיר וועט דער אייבערשטער דיר באגיסן מיט נאך חסדים. אזוי ווי דער הייליגער רבי נתן זכרוננו לברכה פלעגט זאגן: ווען א מענטש דאנקט שטענדיג דעם אייבערשטן; ווען מען פרעגט אים: "וואס מאכסטו?" "וואס הערט זיך?" ענטפערט ער: "ברוך השם, געלויבט דעם אייבערשטן", דאן זאגט דער אייבערשטער: "קוק אן דעם מענטש, ער האט גארנישט אין לעבן, און ער איז אזוי פרייליך און אזוי דאנקבאר; איך וועל אים ווייזן וואס מיינט גוט, און מען געבט

אים א גוט לעבן".

פרעג איר אויב זי וויל קומען צוזאמען מיט דיר זיך דורך שמועסן ביים ראש
שיבה, אויב זי וויל וועל איך מאכן צייט און אויב זי וויל נישט וועט דער
אייבערשטער דיר העלפן דורך א צווייטע וועג.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

טאטי, ראטעווע מיר.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויצא, ח' כסלו, שנת תש"פ לפרט

קטז

לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב זיך מחי' געווען מיט דיין בריוו.

פון אלעס וואס דו שרייבסט מיר אינעם בריוו, פון דייע שיעורים וכו' וכו' -
האב איך דאס מערסטע הנאה פון דיין הפצה, אז דו פארשפרייטסט פאר נאך אידן די
זיסע עצות פון רבי'ן. דו קענסט זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון מזכה זיין
נאך א איד צוריק צו קומען צום אייבערשטן.

מוהרא"ש זכרונו לברכה האט דערציילט, אז ווען דער הייליגער צדיק רבי
יצחק מדראהביטש זכותו יגן עלינו איז נפטר געווארן איז אים רש"י הקדוש אנגעגן
געקומען אויבן אין הימל און אים געפרעגט: "וואס פאר א גוטע מעשים טוט אייער
זון דער צדיק רבי מיכל'ע זלאטשובער אז דא אין הימל מאכט מען אזא רעש פון
אים?" האט דער טאטע רבי יצחק מדראהביטש געענפערט: "ער לייגט אריין
שטארקע פחות אינעם דאווענען וכו'", האט אים רש"י הקדוש געזאגט: "פאר דעם
אליינס וואלט מען נישט געמאכט אזא רעש דא אין הימל פון אים; אסאך צדיקים
לייגן אריין פחות אינעם דאווענען און מען מאכט נישט אזא גרויסע עסק פון זיי",
האט דער טאטע ווייטער געזאגט: "ער לערנט זייער פלייסיג", האט אים רש"י
הקדוש געענפערט: "דאס קען אויך נישט זיין די סיבה, ווייל אסאך צדיקים לערנען
פלייסיג די הייליגע תורה, פאר דעם אליינס רעש'ט זיך נאך נישט", האט ער
געזאגט: "צוליב זיין חסד און צדקה וכו'", האט רש"י הקדוש נאך אלץ נישט

מסכים געווען, ביז רבי יצחק מדראהביטש האט אים געזאגט: "אפשר ווייל ער ברענגט צוריק מענטשן צום אייבערשטן? ער איז עוסק אין דעם זייער שטארק", האט רש"י הקדוש געזאגט: "היינו דאהני ליה, יעצט פארשטיי איך שוין פארנוואס עס רעשט זיך פון אים"; ווייל ביים אייבערשטן איז זייער חשוב דער וואס ברענגט צוריק זיינע קינדער צו אים.

נעכטן האב איך געהאט א משפחה חתונה, קומט צו צו מיר א איד און גיסט זיך אויס זיין הארץ, אז זיין זון איז אים פארפאלן געווארן, ער האט אפגעלאזט אלעס השם ישמרנו, בתוך הדברים דערציילט ער מיר אז עס איז אריבער א לאנגע צייט וואס ער האט נישט געוויסט וואו דער זון געפונט זיך, זיי זענען געווען צוקריגט פאר א לאנגע צייט, איין טאג באקומט ער א טעלעפאן רוף, זיין זון וויינט: "טאטי, ראטעווע מיר, איך בין ארום גענומען מיט פופצן פאליציי אפיצירן, רעד צו זיי"; עפעס האט ער זיך פארפלאנטערט מיטן געזעץ. דער איד זאגט מיר: "עס איז אריין אין מיר אזא רחמנות, איך האב אים געהאלפן זיך ארויסדריייען פון דעם פלאנטער, איך האב אים געשיקט געלט וכו'"; דער איד זאגט מיר: "איך ווייס נישט וואס איז געשען מיט מיר, מיר זענען געווען אזוי צוקריגט, פלוזלינג ווען איך האב געהערט פון אים ווי ער וויינט "טאטי, ראטעווע מיר", האב איך באקומען אזא רחמנות אויף אים, אז איך האב פארגעסן פון זיינע שלעכטע מעשים".

פרעג איך דיר, שטעל זיך פאר דאס רחמנות וואס דער אייבערשטער האט אויף אונז; ווען מיר פירן זיך נישט אויף ווי עס דארף צו זיין, א בחינה ווי מיר זענען צוקריגט, און פלוזלינג געבט דער איד א שריי: "טאטי, ראטעווע מיר", ווי דער אייבערשטער האט רחמנות אויף אונז, העלפט אונז און געבט אונז וואס מיר דארפן.

בעט איך דיר מיין טייערע ליבער ... גרו יאיר, שטארק זיך ווייטער מיטן פארשפרייטן די ספרים און קונטרסים וואס מוהרא"ש האט געשריבן; די ספרים ברענגען אריין א האפענונג אין מענטשן וואס זענען שוין מיאוש און צעבראכן, ווען מען לערנט די ספרים און קונטרסים געבט מען זיך א דערמאן אז מען האט א טאטע און מען געבט א שריי: "טאטי, ראטעווע מיר", דעמאלט וועקט זיך אויף די רחמנות פונעם אייבערשטן און מען באקומט אלע גוטע זאכן.

עס פעלט נישט אויס זאלסט ברענגען קיין אמעריקע סידיס; דא אין ישיבה

מאכט מען אליינס סידי'ס, דער עיקר זאלסטו דאס פארשפרייטן דארט וואו דו וואוינסט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אָוועקשטעלן דער יסוד פון די סקול.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויצא, ח' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר.

איך וועל אים ירצה ה' קומען צו אייך זונטאג; איך וויל זייער שטארק רעדן צו די עלסטע קלאס פון סקול, איך האב אסאך ארבעט דארט ווי לאנג מען שטעלט אָוועק דעם יסוד. פֿרעג דיין ווייב אויב עס איז שייך צוזאם צו רופן די קינדער פון די עלסטע קלאס ביי דיר און שטוב מיט די טיטשערס זונטאג אינדערפרי צען אזיגער, אויב נא לאז מיר וויסן.

זאג פאר דיין ווייב תחנן? אז איך בין איר זייער מפיר טובה פאר'ן זיך אָוועק געבן פאר אונזערע קינדער; מיר דארפן אריין לייגן אונזער קאפ און מח ווי אזוי צו מחנך זיין די קינדער אויף א גוטע וועג. ווי אזוי מען קען זיי אויפבויען זיי זאלן אויפֿוואקסן געזונט בגוף ונפש, נישט צעברעכן קיין קינדער, ועל כולם אריין לייגן אין זיי אמונה פשוטה זיי זאלן רעדן צום אייבערשטן.

דער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן רט): "אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן", און ר' נתן שרייבט (שם) אז דער רבי האט עס געזאגט מיט א מורא'דיגע ברען און מיט א התלהבות; זעט מען פון דעם דאס גרויסקייט פון מחנך זיין די קינדער שוין פון יונגווייז אן צו לעבן מיט'ן אייבערשטן.

...

מיט פֿח קומט מען אין ערגעץ נישט אָן, עס וועט נאר ווערן
ערגער.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויצא, ח' כסליו, שנת תש"פ לפרט
קטז
לכבוד ... נרו זאיר.

זיי מיר מוחל אז איך האב נישט געקענט ענדיגן רעדן מיט דיר נעכטן נאכן
שיעור, איך בין געלאפן צו א משפחה שמחה.

איך ווייס אויך דאס הארבקייט פון אייגענע האר; איך בין געזיצן ביי
מוהרא"ש יארן לאנג און געהערט ווי מוהרא"ש זכרוננו לברכה וויינט און בעט זיך
ביי די פרויען זיי זאלן זיך אפשערן זייער האר, אבער מיט פח וועט דאס נישט גיין.
געדענק וואס מוהרא"ש האט אונז געלערנט אלע יארן: מען קען נישט
צווינגען א ווייב וכו'; אז מען וויל פועל'ן ביי די ווייב איז דא איין וועג: "רעדן
שיין", מער פון דעם קען מען נישט. דאס האט מוהרא"ש געלערנט מיט אונז און
געזחזרט אלע יארן, "מיט פח קומט מען אין ערגעץ נישט אָן, עס וועט נאר ווערן
ערגער".

גלייב מיר, איך ווייס דאס הארבקייט פון אייגענע האר; ברוך ה' ביי אונז אין
סקול אין "בית פיגא" שערן זיך אלע תלמידות די האר. מיר גייען אין די וועגן פון
די הייליגע צדיקים, מיר האבן נישט צו טון מיט חכמים וואס פארשטייען בעסער
פון די הייליגע צדיקים; אבער אז דיין ווייב האט זיך בארעכנט אז זי וויל נישט מער
שניידן די האר וכו', קענסטו נאר טון תפילה, און חס ושלום זיך קריגן.

דעריבער בעט איך דיר מיין טייערער ליבער חבר, נעם די עצה פון רבי'ן; גיי
אין א שטילע פלאץ וואו קיינער איז נישט דארט, האסט דאך א באקוועמע קאר,
פאר מיט דיין קאר צו א שטילע פלאץ, שטעל דיין קאר אין א וייט, צינד אן א
ווארעמע ניגון וואס עפנט די הארץ און גיס זיך אויס דיין הארץ, בעט דעם
אייבערשטן אויף אלעס וואס דו דארפסט, זאג אים אלעס אויס, זאג אים דייןע
ווייטאגן, וועסטו זען גרויסע נסים.

הער אויף רעדן צו דייןע קינדער אנטקעגן דיין שווער; מען טאר נישט זאגן
פאר קינדער: "זייד איז א שגג!" אז דו וועסט ווייטער אזוי רעדן וועסטו ביים סוף
אלעס פארלירן, אלע וועלן לאכן פון דיר. פיר נישט קיין מלחמות מיט קיינעם

נישט, דו זאלסט שיינ רעדן צו דיין קינדער וועלן זיי טון דיין ווילן.
איך פארשטיי זייער גוט דיין ווייטאג; מיינ נישט אז איך נעם זיך אן פאר דיין
ווייב, איך נעם זיך אן מער פאר דיר, איך וויל דו זאלסט האבן א גוט לעבן.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אומגעבעטע טובות.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויצא, ח' כסליו, שנת תש"פ לפרט

קטז

לקבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך האב הנאה צו הערן ווער עס האט דאס געשיקט.

אים קענסטו זאגן יישר כח, אבער דיר זאג איך אז דאס איז נישט דער וועג פון
העלפן, ווייל קיין איין זאך פון דעם שבת פעקל עסן מיר נישט, איך האב דעם גאנצן
שבת פעקל געשיקט צו א שכן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

זאג יעדן טאג דעם תיקון הפללי און לערן א דף גמרא.

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישלח, י' כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן

לקבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זאג יעדן טאג נאכן דאווענען די צען קאפיטלעך תהלים וועסטו אלעס
פאררעכטן. דער הייליגער רבי האט אויז געגעבן א תיקון אויף די עבירה, דער רבי
האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן קמא): "אסאך צדיקים האבן געוואלט משיג זיין דעם
תיקון, אבער זיי האבן דאס נישט געקענט משיג זיין; א טייל האבן יא אנגעהויבן
דאס משיג צו זיין, אבער זיי זענען אוועק פון דער וועלט אינמיטן, אבער איך - האט

דער רבי אויסגעפירט - האב זוכה געווען משיג צו זיין און מגלה זיין דעם תיקון הכללי, מוהרא"ש האט איינגעפירט מען זאל זאגן דעם "תיקון הכללי" יעדן טאג גלייך נאכן דאווענען, אזוי איז מען פארזיכערט אז מען וועט אלעס פאררעכטן.

לערן יעדן טאג דעם דף גמרא; א שאד אויף יעדן טאג וואס גייט אריבער אן לימוד התורה דאס וועט אלעס פאררעכטן. דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן ריד): "תלמוד" גימטריא של הקליפה המחטאת את האדם בפגם הברית שנקראת "לילית", ווען א מענטש לערנט גמרא פארברענט ער די קליפה וואס ווארפט אראפ א מענטש אין פגם הברית.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיניע וועגן.

...

דער אייבערשטער טוט נאר גוט'ס.

בעזרת ה' יתברך - ב' פרשת וישלח, י"א כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זיי נישט ברוגז אויפ'ן אייבערשטן, דער אייבערשטער איז גוט און טוט נאר גוטס מיט דיר. די אלע קשיות וכו' - איז א זאך וואס מוז זיין, ווייל א מענטש קען נישט פארשטיין דרכי השם יתברך, פארנואס און פארנווען.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן נב): "כך ראוי להיות דיקא, שיהיו קשיות על השם יתברך, וכך נאה יפה לו יתברך". אזוי דארף זיין, אזוי קומט עס זאל זיין און אזוי איז שייך - עס זאל זיין קשיות אויפ'ן אייבערשטן, און דער רבי זאגט ווייטער: "אם הנה הנהגתו כפי חיוב דעתנו, אם כן היה - חס ושלום - דעתו כדעתנו", ווייל אויב וואלט מען ווען פארשטאנען יעדע זאך וואס דער אייבערשטער טוט, וואלט דאך חס ושלום געווען אונזער שכל אזוי ווי דעם אייבערשטן'ס פארשטאנד. אבער - האט דער רבי אויסגעפירט - וואויל איז דעם מענטש וואס האט נישט קיין שום קשיות אויפ'ן אייבערשטן, ער גלייבט אז אלעס וואס גייט אריבער אויף אים איז נאר פאר זיין טובה.

א צעבראכענער איד איז אמאל געקומען צו רבי נתן, דער איד איז געווען פון

די משפילים, ער האט געלערנט חכמות חיצוניות רחמנא לצלן, און פון רוב צרות וואס איז אריבער אויף אים האט ער אנגעהויבן רעדן אנטקעגן דעם אייבערשטן, קשיות מיט טענות אויפ'ן אייבערשטן, רבי נתן האט געווארט מיט געדולד ער זאל ענדיגן רעדן, ווען יענער האט געענדיגט רעדן האט רבי נתן געגעבן א קרעכץ און געפרעגט דעם איד: "דו קענסט מיר זאגן וואס דער אייבערשטער האט דיר שולעכטס געטון אז דו ביסט אזוי ברוגז אויף אים? איך קוק דיר אן און איך זע אז דו ביסט געזונט און שטארק מיט רמ"ח אברים ושס"ה גידים, דער אייבערשטער געבט דיר לעבן!" ווען דער איד האט געהערט די פשוט'ע ווערטער פון רבי נתן האט ער אנגעהויבן צו וויינען, ער האט חרטה געהאט און געווארן א בעל תשובה. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיניע וועגן.

...

מען נוצט נישט אויס קיין זכותים ווען מען בעט דעם

אייבערשטן.

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישלח, י"ב כסליו, שנת תש"פ לפרט קטן
... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער ברייוו.

יעדע זאך וואס איר דארפט זאלט איר בעטן דעם אייבערשטן; מען נוצט נישט אויס קיין זכותים ווען מען בעט דעם אייבערשטן זאכן, פארקערט מען באקומט מער און מער זכותים.

ווי מער מען רעדט צום אייבערשטן, ווי מער מען בעט דעם אייבערשטן ווערט מען נענטער צו אים; דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד): "דע, שעקר התחברות ודבקות להשם יתברך הוא על ידי התפילה", דורך תפילה ווערט מען איינס מיט'ן אייבערשטן, "כי התפילה הוא שער, שדרך שם נכנסין להשם יתברך", תפילה והתבודדות איז די טויער אריין צו קומען צום אייבערשטן.

בנוגע אייער שידוך וכו', וויסן זאלט איר אז א שידוך האט נאר מיט'ן אייבערשטן, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בראשית רבה סח, א): "מצינו בתורה בנביאים ובכתובים שאין זוגו של איש אלא מן הקדוש ברוך הוא", מיר געפונען אין די

תורה, נביאים און אין פתובים אז א שידוך האט נאר מיט'ן אייבערשטן. אין די תורה שטייט (בראשית כד, ג): "וייען לכן וכתואל, ויאמרו, מה יצא הדבר", אין נביאים שטייט (שופטים יד, ד): "ואביו ואמו לא ידעו כי מה היא", און אין פתובים שטייט (משלי יט, ד): "בית והון נחלת אבות, ומה אשה משפלת", זעען מיר איבעראל אז נאר דער אייבערשטער געבט שידוכים.

אז איר ווילט א בחור וואס האט די לימודים פון הייליגן רבי'ן, זאלט איר דאווענען און בעטן דעם אייבערשטן אויף דעם, ווייל מיט תפילה קען מען אלעס באקומען; דער רבי זאגט (ספר המדות, אות תפלה, חלק ב', סימן י): "על ידי תפלה יכול לשנות וווגו הנכרז בשמים", דורך תפילה קען מען טוישן אפילו די שידוך וואס מען האט אויסגערופן אין הימל; אזוי ווי מיר זעען אז לאה האט געדארפט חתונה האבן מיט עשו הרשע, אבער זי האט נישט געוואלט חתונה האבן צו אזא רשע, האט זי געוויינט, אזוי ווי עס שטייט (בראשית כט, יז): "ויעני לאה רבות" - פון אסאך וויינען, אז זי זאל נישט אנקומען צו עשו; זי האט געבעטן דעם אייבערשטן אז זי וויל חתונה האבן צו א צדיק, צו יעקב אבינו, ביז דער אייבערשטער האט אויסגעהערט איר תפלה, זי האט חתונה געהאט מיט יעקב אבינו און זוכה געווען אויפצושטעלן די הייליגע שבטים.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים

...

מען קען לעבן א חיים טובים אן דעם וואס איינער זאל וויסן אז

מען איז ברסלב.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת וישלח, י"ג כסליו, שנת תש"פ לפרט קטן ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

רעדטס נישט מיט זיי וועגן ברסלב; נעמטס די שכל און חיזוק פאר אייך, לעבטס מיט דעם אן פארציילן וכו'.

עס פעלט נישט אויס צו דערציילן אז איר זענט ברסלב; איך בעט אייך זייער, הערטס צו וואס איך זאג אייך, רעדטס נישט מיט זיי פון ברסלב. איר קענט לערנען

די ספרים און הערן די שיעורים, נעמטס חיזוק פאר אייך אבער רעדטס נישט פון דעם צו זיי.

דער אייבערשטער וועט אייך העלפן איר וועט זוכה זיין צו טרעפן א וואוילער בחור, אויפשטעלן א שיינע שטוב און ברענגען נאר נחת פאר אייערע עלטערן. איך בעט אייך נאכאמאל, דערציילטס נישט פאר אייערע עלטערן אז איר נעמט חיזוק פון רביני'ס ספרים; מען קען זיך אפלעבן א חיים טובים אן דעם וואס איינער זאל וויסן בכלל אז מען איז ברוסלב. דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלסט מצליח זיין אין אלע אייערע וועגן.

...

עס איז זייער געזונט אז קינדער געבן זיך אויס אין זייערע יונגע יארן.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן לכבוד מיין טייערער ... נרו יאיר וזוגתו ... תחי'.

איך בין בקשר מיט די מלמדים און טיטשערס פון אייערע קינדער, זיי זענען קיין עין הרע ליכטיגע קינדער, לעבעדיגע קינדער, פול מיט חיות.

איך בעט אייך זייער איר זאלט נישט פארלאנגען פון אייערע קינדער זיי זאלן זיין קלעצער און זיך נישט רירן, עס איז זייער געזונט אז קינדער געבן זיך אויס אין זייערע יונגע יארן, מוהרא"ש שרייבט אן א שיעור מאל אז קינדער וואס געבן זיך אויס אין די יונגע יארן, זיי טאנצן, שפרינגען, לויפן און שרייען וכו', וואקסן אויף קלוג און געזונט, ווידעראום קינדער וואס מען לאזט זיי נישט טאנצן, שפרינגען, לויפן און שרייען וכו', וואקסן אויף שטייט און איינגעגעסן השם ישמרינו.

מיר האבן טייערע מלמדים און טיטשערס וואס געבן זיך גוט אן עצה מיט די קינדער און מיר שמועסן זיך דורך כמעט יעדן טאג בנוגע די קינדער, מיר זענען זייער צופרידן פון אייערע קינדער און אויב מיר פארשטייען אז מיר דארפן הילף פון די עלטערן בעטן מיר.

בנוגע קויפן א גוטע חנופה מתנה פאר די קינדער; די שענסטע מתנה וואס

עלִטְעֶרן קֶענען געבן פאר די קינדער איז אז מען זאל זיך ליב האבן איינער מיטן צווייטן און שיינ רעדן איינער מיטן צווייטן, קינדער דארפן נישט מער פון דעם. ענקער ראש ישיבה.

...

דאס וויכטיגקייט פון לערנען הלכות מיט די מיידלעך.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן מרת ... תחי'.

יישר פח פארן העלפן די סקול, אייער לימוד איז זייער א חשוב'ע לימוד. איר לערנט הלכה מיט די מיידלעך, דאס איז זייער וויכטיג, ווייל פון אלע לימודים וואס מען לערנט מיט די מיידלעך איז הלכה דאס וויכטיגסטע, דאס נעמט מען מיט נאך די חתונה.

די קליינע מיידלעך גייען גרויס ווערן, זיי וועלן חתונה האבן און זיין מאמע'ס, וועלן זיי דארפן וויסן ווי אזוי מען פירט א אידישע קאך; הלכות בשר בחלב, הלכות תולעים, הלכות שבת און הלכות ברכות. דעריבער איז זייער חשוב אייער פאסטן; בעט איך זייער איר זאלט ווייטער לערנען מיט די קינדער הלכות, זיי זאלן קענען פירן א אידישע שטוב.

איך איז וויכטיג צו לערנען הלכות יחוד מיט די מיידלעך, זיי זאלן זיין קלאר פאר זייער לעבן וואס מען מעג און וואס מען טאר נישט.

א גרוס פון אייער טייערער מאן גרו זאיר, ער איז זייער א געטרייער מלמד; איך פערזענליך האב זייער הנאה פון אים, און אלע עלטערן האבן הנאה פון זיין ארבעט.

אין דעם זכות וואס איר לערנט מיט די מיידלעך און ער לערנט מיט די אינגלעך, וועט איר אינאיינעם זען נחת ביי אייערע קינדער. פון ענקער ראש ישיבה.

...

דערצייל פאר די קינדער מעשיות פון צדיקים.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
 לכבוד מייניענער ליבער ... נרו זאיר.

וויפיל איך זאל דיר שרייבן איבער דאס גרויסקייט פון א מלמד - האב איך נאך
 גארנישט אנגעהויבן צו שרייבן.

דא זעט א מלמד אויס ווי א פשוט'ע זאך, א פשוט'ער מענטש; מענטשן האבן
 נישט קיין עקסטרע דרך ארץ פאר זיי, אבער אויבן אין הימל זענען זיי זייער חשוב.
 דערצייל פאר די קינדער מעשיות פון צדיקים; דאס וועט זיי אויפלאקערן
 זייערע ריינע הערצער, זיי זאלן אויך וועלן זיין צדיקים.

דערצייל זיי דעם סיפור וואס דער הייליגער דגל מחנה אפרים ברענגט (דגל מחנה
 אפרים פרשת וישלח, דבור המתחיל עוד יש לומר) אויפ'ן פסוק (בראשית לב, יא): "כי במקלי עברתי
 את הירדן", אז יעקב אבינו איז אריבער דעם ירדן מיט אמונה פשוטה, אזוי ווי דער
 הייליגער בעל שם טוב איז אריבער דעם גרויסן טייך דעניעסטער מיט זיין גארטל
 - בלויז מיט אמונה פשוטה, טייטשט ער "כי במקלי", מקל" באטרעפט וויפיל
 יעק"ב וואס זיין מדה איז אמת, אז דורך אמת, דורך אמונה קען מען אריבער גיין
 אלע שוועריקייטן, אלע וואסערן.

איך האב זייער הנאה צו הערן אז דו דערציילסט פאר אנדערע אלע שמועסן
 וואס מיר שמועסן; אסאך מאל ווען מען רעדט איינער מיט'ן צווייטן התחזקות קען
 ארויסקומען אזעלכע טייערע דיבורים, א שאד אז מען טראגט דאס נישט ווייטער
 פאר אנדערע, אז אלע זאלן זיך מחזק זיין.

אויב עס קומט דיר אויס א שאלה צי מען זאל געבן א פאטש פאר א קינד,
 זאלסטו דאס דורך רעדן מיט ... און אויב מען פסק'נט אז דער קינד דארף באקומען
 א פאטש דאן זאלסטו מכבד זיין ... ער זאל האבן די זכות וכו'.

...

רעדן צו די קינדער אפענע דיבורים.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן
 לכבוד אונזער חשוב'ע מנהלת תחי'.

איך האב נישט קיין ווערטער וואס צו זאגן, ווייל וויפיל מען וועט זאגן איז ווייניג געזאגט, אפער דאך דארף מען זאגן.

מיר דאנקען אייך פון טיפן הארצן אויף וואס איר טוט מיט אוינזערע קינדער, איר בויט זיי אויף בגוף ובנפש זיי זאלן אויסוואקסן געזונט ברוחניות ובגשמיות, זיי זאלן ליב האבן די תורה, ליב האבן אידישקייט און ליב האבן דאס עכטע לעבן. די קליינע קינדער אין סקול זענען מער רייף און דערוואקסן ווי חתונה געהאטע ווייבלעך; זיי ווייסן וואס דער לעבן איז, זיי וואקסן אויף געזונט.

א גרויסן יישר פח בשם אלע עלטערן אז איר רעדט צו די קינדער ווי נאנט מען מעג זיין מיט חב'רטעס, איר רעדט צו די קינדער אפענע דיבורים פון זיך אכטונג געבן נישט צו טון זאכן וואס וועט חרוב מאכן דאס געזונטע לעבן ווי אזוי דער אייבערשטער האט באשאפן די וועלט.

מנהלת תחי', האטס נישט מורא צו רעדן צו אוינזערע קינדער זיך אכטונג צו געבן פון מניוולים; ליידער ליידער איז דער דור אזוי געפאלן אז אייגענע ברידער טשעפען די שוועסטערס רחמנא לצלן, עס איז נישט דא קיין בררות, מען דארף רעדן צו אוינזערע טעכטער, זיי אנגרייטן זיך צו היטן פון מניוולים.

איך וויל זייער שטארק איר זאלט רעדן פאר די פרויען שבת התנועות - סיום הש"ס, מיר וועלן באשטימען א צייט ווען די מענער זענען אין שול ביים דאווענען, דעמאלט זאלט איר רעדן פאר די פרויען, זיי מחזק זיין אז זיי זאלן מחשיב זיין לימוד התורה, זיי זאלן האלטן חשוב און טייער ווען דער מאן לערנט, זיי זאלן מחזק זיין די מאן צו גיין לערנען וכו'.

דאס וואס איר טוט מיט די חתונה געהאטע תלמידות - איז עולה על הכל, ווייל עס נעמט אביסל צייט ווילאנג א פארפאלק איז זיך מסדר און הייבן אן לעבן, דארף מען זיי מחזק זיין.

נאכאמאל, יישר פח בשם אלע עלטערן און די גאנצע קהילה.

...

דו העלפסט מיר אזוי געטריי.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן

לְכָבוֹד מִיּוֹן טִייעֶרער לִיבֶער ... נֵרוּ נְאִיר.

איך באקום כסדר א באריכט פונעם מוסד, סיי פון חדר און סיי פון סקול - ווי געטריי דו העלפסט ארויס מיט יעדן פרט וואס מען דארף.

יעדע חסד וואס א מענטש טוט מיט א צווייטן איז זייער חשוב, אבער ווען מען טוט חסד מיט א מוסד, מען בויט מוסדות וואס פארשפרייטן די הייליגע עצות פון רבי'ן פאר די גאנצע וועלט, דאס איז נאך מער חשוב ביים אייבערשטן.

שטארק זיך; נאך אביסל וועסטו שוין טרעפן זיין שידוך; "ווען?" ווייס איך נישט, "מיט וועם?" ווייס איך אויף נישט, אבער דאס ווייס איך זיכער, אז דו וועסט זוכה זיין אויפצושטעלן א שיינע שטוב בזכות וואס דו העלפסט מיר אזוי געטריי; דו ווארסט נישט אויף קיין כבוד וכו', דו העלפסט מיר אפילו איך ווייס נישט דערפון; וואס דער מנהל בעט דיר, וואס די מנהלת בעט - ווערט געטון גלייך, דורךדעם וועסטו זיכער זוכה זיין צו אלעס גוטס.

זע צו זאגן משנ׳ות; פרובר צו זאגן ח״י פֿרקים יעדן טאג, אויב דו קומסט נישט אן צו זאגן אכצן פֿרקים זאג וויפיל דו קענסט.

...

לייג אריין אין די קינדער אמונה.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן מרת ... תחי'.

יישר כח פאר זיין געטרייע ארבעט אין סקול, יעדער איז זייער צופרידן פון זיין איבערגעגעבנקייט פאר די קינדער.

דער עיקר זאלסטו אויפבויען די קינדער; לייג אריין אין זיי א זעלבסט זיכערקייט, זיי זאלן האבן אמונה אין זיך אליין. ווייל רוב פראבלעמען קומען פון נישט האבן אמונה אין זיך אליין, פון נישט זיין זעלבסט שטענדיג.

ווי אזוי בויט מען אויף די זעלבסט זיכערקייט אין קינדער? דורך אמונה אינעם אייבערשטן; ווי מער מען לייגט אריין אמונה אין קינדער, מען רעדט פונעם אייבערשטן - פאלן אנוועק אלע פחדים און דמיונות, עס פאלט אנוועק דאס ווארט: "איך"; "איך קען יא?" "איך קען נישט", "איך בין יא?" "איך בין נישט".

אַלֶּע פֿראַבלעִמען הויבן זיך אָן ווען מען פֿאַרְגֶעסֶט פּוֹנעם אַיִבערִשְׁטן, אָבער אַיִנמאל מען נעמט אַרײַן אין זיך די אַמוֹנָה, פֿאַלן אַוועק אַלֶּע ספּיקוֹת, דאָגוֹת, מַחֲשׁבוֹת רְעוֹת און דִּמיוֹנוֹת וְכוּ', וְכוּ'.

בעט איך דיר און איך בעט אַלֶּע טיטשעֶרס פון "בֵּית פּיגָא", מען זאל רעדן צו די קינדער אסאך דיבורי אַמוֹנָה און אַסאך מַעֲשׂוֹת פון תּפִּלָּה; מען זאל אַרײַנלייגן אין זיי אז אַלֶּעס וואס מען וויל און אַלֶּעס וואס מען דאַרף זאל מען בעטן פּוֹנעם אַיִבערִשְׁטן.

קינדער וואס פֿאַלגן נישט און קינדער וואס הערן נישט גלייך ווען מען רעדט צו זיי - זענען נישט קיין מחוצפים אָדער שְׁלֵעכְטֶע קינדער וְכוּ', די קינדער זענען געווענליך שאַרפֿע און קלוגע קינדער, זיי דאַרף מען מקרב זיין און טרעפן די ריכטיגע צוגאַנג ווי אזוי מען קען זיי מאכן זיי זאלן הערן פון פֿאַלגן.
בעט פֿאַר מיר מיט די קינדער יעדן טאג אז איך זאל מצליח זיין; מיין נאמען איז יואל בן ריצא רעכל.

...

די ריכטיגע וועג פון קנס'ענען קינדער.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פֿרִשְׁת וַיֵּשֶׁלַח, י"ד כסלו, שְׁנַת תש"פ לפרט קטן מרת ... תחי'.

שטאַרק זיך ווייטער מיט דיין הייליגע אַרבעט פון לערנען מיט די קינדער. ווען אַ מיידל פֿאַלגט נישט זאַלסטו עס נישט נעמען פֿערזענליך און נישט ווערן פֿאַרלוירן; קינדער וואס זענען לעבעדיג זענען גאר גוטע סחורה, קינדער וואס הערן נישט גלייך ווען מען רעדט צו זיי זענען געווענליך שאַרפֿע קעפּ, זיי זענען נישט שְׁלֵעכְט, מען דאַרף זען מיט חֲכָמָה ווי אזוי מען קען זיי מאכן זיי זאלן הערן וואס מען רעדט צו זיי און זיי מאכן פֿאַלגן.

בנוגע קנס'ענען מיט'ן אַרײַנשטעלן אין אַ נידעריגע כּתָּה; דאס איז נישט קיין ריכטיגע וועג פון קנס'ענען, דאס קען זייער שטאַרק וויי טון און זייער שטאַרק פֿאַרשעמען; עס זענען דא גענוג וועגן ווי אזוי מען קען קנס'ענען אַ קינד, אים מחנך זיין צו זיין דרך אֶרְץ דִּיג.

אויף איז נישט גוט צו קנס'ענען קינדער מיט'ן הייסן זאגן תהלים, פדי עס זאל נישט אריינגיין א שנאה צו תהלים.

געדענק וואס מוהרא"ש זאגט אויפ'ן מאמר חז"ל (סנהדרין ט:): "כל המלמד את בן חבירו תורה", דער וואס לערנט תורה מיט קינדער, "מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו", איז אזוי ווי ער האט זיי געבוירן; אז דאס איז נישט קיין קאמפלימענט נאר אן התחייבות, מען זאגט פאר'ן מלמד: "טראכט אז די קינדער זענען דייע קינדער". שטארק זיך און זיי ממשיך מיט דיין הייליגע ארבעט.

...

פון יעצט' וועל איך זיין אן ערליכער איד.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר.

מוהרא"ש פלעגט דערציילן פון הרב הקסיד ר' ... זכרוננו לברכה, אז ער פלעגט בעטן זיינע חברים עובדי ה' זיי זאלן אים קומען אויפנוועקן ביי חצות הלילה ווען זיי פלעגן גיין אפגעכטן חצות און נאכדעם זיך מתבודד זיין א גאנצע נאכט ביז ותיקין. מען פלעגט אים אויפנוועקן יעדע נאכט, ער פלעגט אויפשטיין און זיי זאגן: "איך בין אויף, איך קום שוין", און ער פלעגט זיך צוריק לייגן שלאפן ביז'ן טאג אריין, אזוי איז געווען נאכט נאך נאכט, ווען ער איז געקומען אין שול פלעגט ער זאגן מיט א שמייכל: "איך וועל 'פון יעצט' זיין אן ערליכער איד", "פון יעצט וועל איך דינען דעם אייבערשטן".

דאס איז דער לימוד פון רבי'ן, נישט קוקן אויף צוריק נאר אנהויבן פונדאסגיין. איך בעט דיר זייער, אז דו שטייסט אויף שפעט זאלסטו זיך נישט צוריק לייגן שלאפן, טראכט נישט: 'עס איז דאך שוין סיי ווי שפעט!' טראכט פון דעם אויבנדערמאנטן סיפור וואס מוהרא"ש פלעגט דערציילן און זאג צו זיך: 'פון יעצט וועל איך זיין אן ערליכער איד, פון יעצט הויב איך אן דינען דעם אייבערשטן'.

דער יצור הרע איז זייער כיטרע, ער קומט צו יעדן מענטש מיט אן אנדערע וועג אים צו צעברעכן. רבי נתן זכרוננו לברכה האט געזאגט: "ווען איך ווייס שוין אלע מיטלען ווי אזוי זיך אן צעה צו געבן מיט'ן יצור הרע, קומט ער מיט א פרישע מיטל,

מיט א פרישע וועג מיר צו צעברעכן; אבער ווי גרויס, קלוג און כײַטע ער איז אלץ גרעסער זענען די הייליגע צדיקים און זייערע עצות, זאלסטו זיך פסדר באנייען, אלץ אנהויבן פון פריש, קוקן נאר אויף פאראויס, דורכדעם וועסטו ניצול ווערן פון דעם יצר הרע דעם שלעכטן.

זינג און טאנץ "אשרינו מה טוב חלקינו" אז מיר האבן אזא רבי מיט אזעלכע תלמידים.

א גוט שבת.

...

וואס צו טון נאך די טראגעדיע אין דזשערזי סיטי.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישלח, ט"ו כסלו, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

יעצט ווען עס האט פאסירט אזא שרעקליכע טראגעדיע, עס זענען געקומען רוצחים און געהרג'ט אידישע קינדער, דארפן מיר זיך בארעכענען וואס טוען מיר דא און וואס וועלן מיר מיט נעמען מיט זיך. אנשטאט ארום צו גיין מיט פחדים פון די געשעעניש, דארפן מיר זיך אויפוועקן פון שלאף און טראכטן פון תכלית, וואס איז דער תכלית בזה העולם? וואס וועלן מיר מיט נעמען מיט זיך? דאס ביסל תורה וואס מיר לערנען יעדן טאג נאר דאס וועלן מיר מיט נעמען און דאס ביסל מעשים טובים וואס מיר כאפן אריין - דאס איז אוינזער פארמעגן.

אז דו ווילסט געראטעוועט ווערן פון שלעכטס זאלסטו אנהייבן לערנען יעדן טאג גמרא, דאס וועט דיר היטן פון אלעם שלעכטס. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תנא דבי אליהו רבא, ד): "כל תלמיד חכם שעוסק בתורה בכל יום תמיד", א איד וואס לערנט יעדן טאג תורה, "בשביל להרבות כבוד שמים", כדי צו מאכן א נחת רוח פאר'ן אייבערשטן, "אינו צריך לא חרב ולא חנית ולא כל דבר שיהיה לו שומר", דארף נישט האבן א שווערד אדער א פאנצער זיך צו היטן פון שלעכט, "אלא הקדוש ברוך הוא משמרו בעצמו", נאר דער אייבערשטער אליינס היט אים.

האסט אַנדאיי געהערט די גוטע חלק פון די נייעס אז איינער פון אונזערע חברים איז געראטעוועט געווארן, האברף היקר ... גרו יאיר; ער איז געווען אינעם געשעפט און איז בחמלת ה' געראטעוועט געווארן, ער האט נישט לאנג צוריק מסיים געווען גאנץ ש"ס.

אלע זענען מיר אפגעשוואכט, מיר זענען צעבראכן פון די טראגעדיע; אין ישיבה טאנצן מיר יעדן טאג מיט מוזיק און אין די פאר טעג האבן מיר נישט געטאנצן, אבער דער עיקר איז מען זאל זיך אויפוועקן פון שלאף, אריין כאפן גוטע זאכן.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ו, א): "אין טוב אלא תורה", עס איז נישט פארהאן גוטס, נאר לערנען תורה; זע צו לערנען יעדן טאג אביסל חומש מיט תרגום. זיי מעביר סדרה יעדן טאג, שטופ עס נישט אפ אויף פרייטאג אדער אויף שבת, נאר יעדן טאג זאלסטו לערנען אביסל חומש רש"י מיטן תרגום וועסטו זוכה זיין צו האבן א געבענטשטע וואף מיט אלע ברכות. א וואף וואס מען איז מעביר סדרה האט מען א געבענטשטע וואף, אבער א וואף וואס מען איז נישט מעביר סדרה וועט מען האבן א הפסד אין געלט אדער נאך ערגערס חס ושלום; אז מען שטופט עס אפ ביז פרייטאג קען אריבער גיין די וואף און מעביר סדרה זיין און דאס וועט קאסטן א פרייז השם ישמרנו. הייב אן מעביר סדרה זיין פון אנהייב וואף - יעדן טאג לערנען אביסל חומש, תרגום און רש"י, דאס וועט דיר היטן פון אלעם שלעכטס.

טראכט אריין וועסטו זען ווי די טעג פליען אריבער אזוי ווי א שאטן, כצל ימינו על הארץ ואין מקוה (דברי תמים-א כט, טו), זאגן אויף דעם חכמינו זכרונם לברכה (בראשית רבה צו, ב): "הלואי כצלו של כותל, או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעוה שהוא עף", הלואי זאלן אונזערע טעג זיין אזוי ווי א שאטן פון א וואנט וואס נעמט אביסל צייט ווי לאנג עס גייט אריבער, אדער ווי א שאטן פון א בוים, אבער אז מען קוקט גוט זעט מען אז דאס לעבן פונעם מענטש איז ניטאמאל ווי אזא שאטן נאר פליט דורך ווי די שאטן פון א פייגל וואס פליט.

א פרייליכן שבת.

...

